

Rajčan

MAREC
2023

www.rajec.sk

MESAČNÍK MESTSKÉHO ÚRADU RAJEC

V tomto
čísle si
prečítate

Aktuálne
informácie
z mesta
a mestského
úradu

Knižnica
pre všetkých

Alchýmia
triedenia
odpadu
6. časť

Úspechy
rajeckých
športovcov

Spoločenská
rubrika

NA ZASTÁVKE NA KOSTOLNEJ PRIBUDNE NOVÝ PRÍSTREŠOK

Primátora mesta Petra Hanusa sa pýtame na aktuálne otázky súvisiace s rozvojom mesta, investičnými akciami či na témy, ktoré sa prerokujú na zasadnutiach mestského zastupiteľstva. Otázky položila Zuzana Ščasná.

V súvislosti s výraznou úsporou po rekonštrukcii mestského úradu, neuvažujete o využití fotovoltaických panelov aj na ďalších mestských budovách?

Áno, uvažujeme aj o takejto možnosti.

Zámerom by bolo využiť mestské budovy, ktoré umožňujú inštaláciu fotovoltaických panelov s cieľom zníženia energetickej spotreby budov, a teda aj mesta. V prvej fáze sa musí najskôr uskutočniť overenie možnosti a potenciálu striech na verejných budovách z hľadiska teoretickej kapacity a umiestnenia fotovoltaických panelov. Druhá fáza by pokračovala posúdením statických možností (nosnosť) striech a reálnym zhodnotením potenciálu, kde, koľko a s akou kapacitou. Následne bude zámer prerokovaný mestským zastupiteľstvom. Ďalej je potrebné vysúťažiť zhotoviteľa a zabezpečiť montáž panelov.

Na príprave projektu intenzívne pracujeme. O ďalších podrobnostiach vás budeme priebežne informovať.

Fotovoltaické panely na mestskom úrade

Poslanci mestského zastupiteľstva na februárovom zasadnutí schválili komunitný plán. Čo všetko zahŕňa a rieši?

Komunitný plán sociálnych služieb bol vypracovaný v súlade s požiadavkami zákona o sociálnych službách a tiež s ohľadom na národné priority rozvoja sociálnych služieb, pričom berie do úvahy miestne podmienky, potreby a špecifiká. Ide o strategický dokument na obdobie rokov 2023-2030, zameraný na postupný rozvoj sociálnych služieb v meste. Analyzuje stav a úroveň sociálnych služieb poskytovaných obyvateľom mesta, hodnotí potreby občanov odkázaných na sociálne služby a navrhuje ciele a opatrenia pre ďalší rozvoj a skvalitnenie poskytovaných služieb. Komunitný plán je otvorený a živý materiál, ktorý bude reagovať na zmeny a potreby celej komunity v meste, na meniace sa legislatívne, materiálne, finančné a personálne prostredie. Z tohto dôvodu bude priebežne vyhodnocovaný a v prípade potreby aktualizovaný.

Už niekoľko rokov sa riešia jednoduché pozemkové úpravy v našom meste. V akom štádiu je tento projekt?

Okresný úrad Žilina, pozemkový a lesný odbor, vydal v júni 2021 rozhodnutie o povolení pozemkových úprav formou jednoduchých pozemkových úprav. Spracovateľ projektovnej dokumentácie v priebehu prác zistil nesúlad v katastrálnych podkladoch. V záujme napredovania procesu jednoduchých pozemkových úprav vydal Okresný úrad Žilina, pozemkový a lesný odbor, v máji 2022 rozhodnutie o zmene obvodu projektu a problémové pozemky boli z projektu vypustené. Voči tomuto rozhodnutiu bolo podané odvolanie jedného z účastníkov konania. V decembri 2022 vydal okresný

úrad, odbor opravných prostriedkov, rozhodnutie o zamietnutí odvolania.

Po úvodných komplikáciách je proces jednoduchých pozemkových úprav opäť spustený a projektant spracováva návrh úpravy oblasti Záhumnie.

Na februárovom zasadnutí poslanci prerokovali aj zmenu územného plánu v našom meste. Čo všetko je v pláne zahrnuté?

Aktuálne sú vyhodnocované všetky vyjadrenia a pripomienky k návrhu zmien a doplnkov č. 3. Niektoré budú akceptované, iné budú opätovne prerokované s navrhovateľmi. Po ukončení pripomienkového konania budú tieto zapracované do projektu zmien a doplnkov č. 3 územného plánu mesta Rajca pre záverečné odsúhlasenie.

Občania Rajca už niekoľko mesiacov čakajú na doplnenie krytej zastávky na presunutej autobusovej zastávke na Kostolnej ulici smerom na Žilinu. Kedy sa tam zastávka vybuduje?

V lete 2022 bol premiestnený označnik autobusovej zastávky na Kostolnej ulici v smere do Žiliny. Premiestnenie označnika bolo vyvolané realizáciou dopravného určenia plochy na Kmeťovej ulici, kde bolo vytvorených 26 parkovacích miest.

V tomto roku sa zrealizuje druhá etapa, a to osadenie prístrešku. Z dôvodu šírkových pomerov na chodníku nie je vhodné osadiť autobusový prístrešok, ktorého stĺpy by zasahovali do priestoru chodníka. Aktuálne hľadáme zhotoviteľa konštrukcie prístrešku, ktorý bude ukotvený do obvodovej steny mestskej krytej tržnice s odvodnením do dažďového zvodu budovy.

Knižnica pre všetkých

Mestská knižnica Rajec vám svoje služby ponúka už 98 rokov. V roku 2021 prešla kompletnou rekonštrukciou nielen priestorovou, ale obnovou prešiel aj celý knižničný fond. Okrem omladenia fondu sme pre vás pripravili aj on-line katalóg knižného fondu či spravovanie si svojho čitateľského konta.

Začal sa mesiac marec, ktorý je už tradične venovaný knihám. Mestská knižnica pre všetkých obyvateľov každoročne pripravuje počas tohto mesiaca niekoľko podujatí.

ZAREGISTROVANIE ČITATEĽOV ZDARMA

Pretože si uvedomujeme, že zvýšenie cien zasiahlo všetkých obyvateľov, tak chceme priblížiť možnosť požičiavania si kníh každému, aj tomu, ktorý si nemôže dovoliť zaplatiť poplatok za zaregistrovanie.

Počas celého marca sme pripravili bezplatné zaregistrovanie na celý rok (365 dní zdarma) pre všetkých čitateľov bez ohľadu na vek. Ponuka platí nielen pre všetkých nových záujemcov, ale aj pre už aktívnych čitateľov. Rodičom detí dávame na vedomie, že sme túto možnosť rozšírili až do konca kalendárneho roka a bezplatné zaregistrovanie ponúkame pre všetky deti do 14 rokov zdarma do 31. 12. 2023.

Veríme, že aj takouto formou prispějeme k lepšej dostupnosti našich služieb.

NOVINKY V KNIŽNOM FONDĚ

Už dva roky po sebe sa mestskej knižnici podarilo cez Fond na podporu umenia získať finančné prostriedky na zakúpenie knižničného fondu. Na akvizíciu knižníc sme za dva roky získali z grantového programu príspevok 4300 eur, z ktorého sme zakúpili do všetkých oddelení 440 nových knižných titulov pre detských aj dospelých čitateľov prevažne v kategórii beletrie, ale nezabudli sme ani na odbornú literatúru. Neváhajte a pridte si vybrať z bohatej ponuky knižných novínok.

PODUJATIA PRE ŠKOLY

V marci sme pre deti pripravili viacero podujatí. Začiatkom marca sme pasovali všetkých prvkov za čitateľov knižnice na podujatí, kde sa hravou formou zozná-

MESTO RAJEC
A MESTSKÁ KNIŽNICA
RAJEC

1. - 31.3.2023

ZAREGISTROVANIE
KAŽDÉHO ČITATEĽA
KNIŽNICE
ZDARMA!

DETI
DO 14 ROKOV
ZÁPISNÉ
ZDARMA
DO 31.12.2023

MAREC
MESIAC
KNIHY

KNIŽNICA
PRE VŠETKÝCH

mili s jej úlohou a fungovaním a hlavne si mohli sami zapožičať knižku domov. Nezabudli sme ani na veľmi obľúbené zážitkové čítanie pre deti materských škôl a žiakov prvého stupňa základných škôl, ktoré napomáha pri rozvoji a vzdelávaní detí a súčasne prispieva k zvýšenému záujmu o čítanie, k zlepšeniu čitateľskej gramotnosti, k rozvíjaniu tvorivosti a komunikačných zručností.

Pozyvame všetkých na návštevu našej rajeckej knižnice, kde sa v príjemnom prostredí môžete nielen začítať do našich kníh, ale

ak využijete ponuku a stanete sa našim čitateľom, môžete si ich aj zapožičať. Ak by niekto nevedel, kde sa naša knižnica nachádza, tak ju nájdete na prizemí mestského úradu, vľavo, na konci klientskeho centra. Otvorená je od pondelka do piatka od 8. do 12. a od 13. do 16. hodiny. Tešíme sa na vás!

Všetky aktuálne novinky nájdete na webstránke mesta Rajec v sekcii kultúra/mestská knižnica, v aplikácii alebo na oficiálnej facebookovej stránke mesta Rajec.

Zuzana Ščasná,
odd. kultúry a športu

Z FEBRUÁROVÝCH ZASADNUTÍ MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

ZASADNUTIE KONANÉ 9.2.2023

Dňa 9. 2. 2023 sa uskutočnilo prvé tohtoročné zasadnutie poslancov Mestského zastupiteľstva v Rajci.

PRENÁJOM NEHNUTEĽNOSTÍ

LOGOPÉDIA – Rajec, s. r. o., v mene ktorej koná Mgr. Harantová, podala žiadosť vo veci zmeny nájomcu nebytového priestoru č. 12 v budove polikliniky. V súčasnosti sa javí ako nevyhnutné, aby nájomcom nebytového priestoru č. 12 bola spoločnosť LOGOPÉDIA – Rajec, s. r. o., a nie pani Mgr. Harantová ako fyzická osoba. Uznesením MZ č. 73/2022, prijatým dňa 15. decembra 2022, bola schválená prebytočnosť majetku, prenechanie do nájmu ako prípad hodný osobitného zreteľa podľa ustanovenia § 9a, ods. 9, pís. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedeného uznesenia bol spracovaný zámer prenechania nebytového priestoru č. 12 v budove polikliniky súp. č. 200 na Hollého ulici v Rajci o výmere 18 m² do nájmu.

Poslanci jednomyselne schválili prenájom týchto priestorov pre spoločnosť LOGOPÉDIA – Rajec, s. r. o.

Josef Olejka podal žiadosť vo veci prenájmu nebytového priestoru č. 1. 02. 5 o výmere 15,4 m², nebytového priestoru č. 1. 02. 06 o výmere 7,9 m² a časti plochy otvorenej tržnice o výmere 9 m² podľa priloženého nákresu v budove Mestskej krytej tržnici v Rajci.

Svoju žiadosť o prenechanie nebytového priestoru do nájmu z dôvodov hodných osobitného zreteľa odôvodnil tým, že v Rajci na trhovisku predáva už od roku 2003 a poskytuje verejnoprospešné služby občanom mesta. Vec bola prerokovaná na zasadnutí mestského zastupiteľstva 15. 12. 2022 a uznesením MZ č. 74/2022 bola schválená prebytočnosť majetku mesta, nebytového priestoru číslo 1. 02. 5, nebytového priestoru číslo 1. 02. 6 a časť plochy otvorenej

tržnice o výmere 9 m².

Poslanci jednomyselne schválili prenájom týchto priestorov p. Jozefovi Olejkovi.

Jakub Kumančík požiadal o kúpu časti pozemku parcela KNC č. 914/3, k. ú. Rajec z dôvodu potreby vybudovania oplotenia, ochrany majetku, nakoľko táto parcela bezprostredne susedí s jeho pozemkom. Poslanci túto žiadosť neschválili.

MUDr. Pavol Lenhart s manželkou požiadali o kúpu pozemku v k. ú. Rajec, parcela KNC č. 1133/3 o výmere 40 m². Žiadatelia pozemok dlhodobo užívajú, od roku 1979, majú ho oplotený spolu s ostatnými pozemkami vo svojom vlastníctve pri rodinnom dome, v ktorom trvale bývajú. Parcelu KNC č. 1133/3, k. ú. Rajec už raz kúpili od Československej republiky v roku 1979, avšak nedošlo k prevodu vlastníctva pre administratívnu chybu.

Poslanci jednomyselne schválili prebytočnosť majetku a o prevode tohto pozemku sa bude rokovať na najbližšom plánovanom zasadnutí mestského zastupiteľstva.

ZMENY A DOPLNKY ÚZEMNÉHO PLÁNU MESTA

Pre potreby nových investičných zámerov mesta, súkromných vlastníkov a zosúladenie funkcií existujúcich užívaných pozemkov mesto Rajec aktuálne realizuje obstaranie zmien a doplnkov č. 3 územného plánu mesta Rajec. Bolo potrebné obstarat spracovateľa zmien a doplnkov ÚPN – projektanta a zároveň obstarat odborné spôsobilú osobu (§ 2a). Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR, od 1. 1. 2023 ako ústredný orgán štátnej správy pre územné plánovanie, výstavbu a vyvlastnenie, zabezpečuje poskytovanie dotácií na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obcí. Nakoľko mesto má záujem o túto dotáciu, žiadosť je potrebné podať v termíne do 28. februára 2023. O poskytnutí dotácie rozhodne úrad do 15. mája 2023.

Poslanci súhlasili, že proces obstarávania a schvaľovania tohto dokumentu potrvá najviac tri roky od uzatvorenia zmluvy o poskytnutí dotácie.

EKONOMIKA MESTA, ROZPOČET MESTA

Rozpočtové opatrenia o zmene rozpočtu oznámením, ktoré predniesla poslancom Ivana Zbýňovcová, boli mestským zastupiteľstvom jednomyselne vzaté na vedomie.

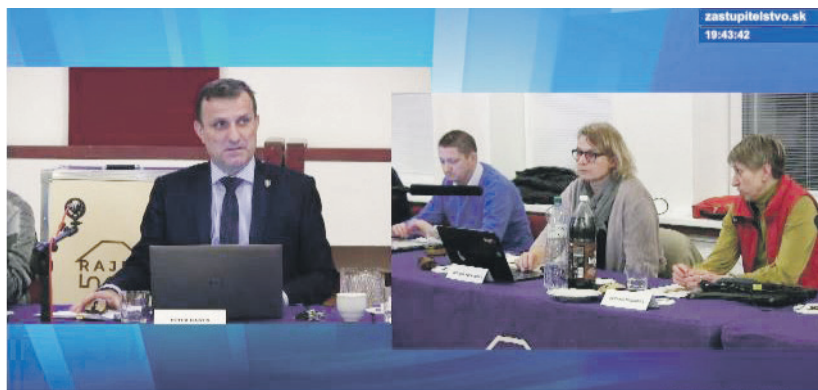
Rozpočet a programový rozpočet mesta Rajec na rok 2023 bol schválený uznesením MZ č. 88/2022 dňa 15. 12. 2022. Rozpočet bol plánovaný a schválený ako vyrovnaný vrátane finančných operácií. Na základe vývoja potrieb mesta Rajec k dnešnému dňu bolo navrhnutých a schválených jedenásť rozpočtových opatrení. Poslancom bola predložená na posúdenie a schválenie zmena rozpočtu a programového rozpočtu na rok 2023, a to rozpočtovým opatrením č. 4/2023. Mesto Rajec prehodnotilo položky rozpočtu a programového rozpočtu a navrhlo zmeny v príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu, pričom sa rešpektuje novela zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách v z. n. p.

Po krátkej diskusii poslanci zmenu rozpočtu schválili, hlasovania sa zdržala Ing. Žideková.

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIA MESTA

VZN č. 1/2023 o zákaze užívania alkoholických nápojov na vymedzených verejne prístupných miestach

Dňa 19. decembra 2022 bol mestu Rajec doručený protest prokurátora proti niektorým článkom VZN č. 5/2012 o zákaze užívania alkoholických nápojov na vymedzených verejne prístupných miestach. Mesto Rajec tomuto protestu vyhovel a zároveň bol vypracovaný nový návrh VZN č. 1/2023 o zákaze užívania alkoholických nápojov na vymedzených verejne prístupných miestach, ktorý bol poslancom predložený. Po krátkej diskusii poslanci jednomyselne návrh VZN schválili.

VZN č. 2/2023 o určení pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Rajec

Predložený návrh VZN rieši určenie pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Rajec. Mesto Rajec má aktuálne platné VZN o podmienkach podnikania na území mesta Rajec VZN č. 61/2005, ktoré bolo schválené mestským zastupiteľstvom dňa 27. 6. 2005. Vzhľadom na zmeny v legislatíve bolo potrebné vypracovanie nového všeobecne záväzného nariadenia.

Po krátkej diskusii poslanci návrh tohto VZN schválili, hlasovania sa zdržala Mgr. Polačková, MA, PhD. a Ing. Žideková.

VZN č. 3/2023 o určení výšky finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka ZUŠ, dieťa MŠ alebo dieťa a žiaka školského zariadenia

Dodatkom č. 2 k VZN č. 1/2022 o určení výšky finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia bola schválená výška finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku školám a školským zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rajec. Návrh VZN, ktorý bol poslancom predložený, rieši hodnotu jednotkového koeficientu na originálne kompetencie na rok 2023 po zverejnení východiskových štatistických údajov a rozpočtových podielov obcí a VÚC na výnose daní z príjmu FO pre rok 2023.

Poslanci navrhované VZN jednomyselne schválili.

SOCIÁLNA OBLASŤ

Ekonomicky oprávnené náklady Domova vďaky predniesla poslan-

com Mgr. Lívia Hodasová, riaditeľka tohto zariadenia.

Rozpočtová organizácia Domov vďaky predkladá ekonomicky oprávnené náklady na jedného prijímateľa sociálnej služby pre rok 2023. Návrh výšky úhrady za sociálne služby v roku 2023 je stanovený v zmysle § 72. ods. 2, zákona 448/2008 Z.z. V predložennom návrhu boli zohľadnené náklady, o ktoré v zmysle hore uvedeného zákona boli ponížené. Celkové náklady v roku 2022 boli vo výške 406680,59 eura. Po krátkej diskusii poslanci jednomyselne zobrali na vedomie výšku ekonomicky oprávnených nákladov na rok 2023 v Domove vďaky, a to vo výške 1168,62 €/obyvateľ/mesiac.

Riaditeľka DV predložila mestu návrh novej výšky stravnej jednotky – stravného v DV. K návrhu zvýšenia stravnej jednotky uviedla, že sa neustále zvyšujú prevádzkové náklady (cena energií, potravín, hygienických a čistiacich prostriedkov, pohonných hmôt, mzdových nákladov a pod.). Celkovú infláciu a zvyšovanie cien tovarov a služieb vo svojich cenníkoch valorizujú všetci poskytovatelia sociálnych služieb v blízkom okolí. Navrhla, aby bola výška úhrad za stravnú jednotku zvýšená v priemere o 20 %.

Po krátkej diskusii poslanci schválili novú výšku stravnej jednotky v DV, proti jej schváleniu bola Ing. Žideková.

Návrh komunitného plánu na roky 2023 – 2030 predniesla poslancom Mgr. Sláva Kurtová, sociálna pracovníčka mesta. Tento komunitný plán je vypracovaný v súlade s požiadavkami zákona o sociálnych službách a tiež s ohľadom na národné priority rozvoja sociálnych služieb, berúc do úvahy miestne podmienky,

potreby a špecifiká. Jeho základnou ideou je komunitný rozvoj, skvalitnenie a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb, resp. doplnenie chýbajúcich sociálnych služieb na základe požiadaviek a záujmu občanov mesta.

Po krátkej diskusii poslanci jednomyselne tento komunitný plán schválili.

VÝBEROVÉ KONANIE

Uznesením MZ v Rajci č. 150/2012 zo dňa 17. decembra 2012 bola Mgr. Lívia Hodasová menovaná do funkcie riaditeľky Domova vďaky. Vzhľadom na to, že Mgr. Lívia Hodasová podala dňa 16. 12. 2022 výpoveď z pracovného pomeru, výpoveďná lehota uplynie dňa 28. 2. 2023.

V zmysle čl. V. ods. 1 doteraz platnej smernice č. 2/2012 o postupe pri realizácii výberových konaní na funkcie štatutárnych orgánov organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rajec a náčelníka Mestskej polície v Rajci bolo potrebné schváliť výberovú komisiu pre výberové konanie na obsadenie pracovného miesta riaditeľ/riaditeľka DV v Rajci. Primátor navrhol vymenovať do výberovej komisie všetkých poslancov, s čím poslanci súhlasili.

Poslanci jednomyselne odvolali z funkcie Mgr. Líviu Hodasovú ku dňu 28. 2. 2023 a schválili výberovú komisiu pre výberové konanie na obsadenie pracovného miesta: riaditeľ/riaditeľka DV v Rajci v zložení všetkých poslancov MZ v Rajci.

ČINNOSŤ MESTSKEJ POLÍCIE V RAJCI

Na zasadnutí MZ predniesol náčelník mestskej polície Mgr. Adrian Begañ Správu o činnosti MsP Rajec za rok 2022. Uviedol v nej aktivity mestskej polície a zároveň odpovedal na požiadavky a pripomienky poslancov mesta.

Po vyčerpávajúcej diskusii poslanci jednomyselne túto správu zobrali na vedomie.

PREHLAD PLNENIA UZNESENÍ

Prehľad plnenia uznesení prijatých mestským zastupiteľstvom predniesol poslancom prednosta MsÚ Ing. Ján Jasenovcov, PhD. Po krátkej diskusii k niektorým uzneseniam poslanci tento prehľad jednomyselne zobrali na vedomie.

Pokračovanie na strane 6

ČINNOSŤ HLAVNEJ KONTROLÓRKY MESTA

Hlavná kontrolórka mesta Mgr. Jarmila Šutá informovala poslancov o správe o vykonanej kontrole č. 5/2022 a č. 6/2022, ktorú poslanci po krátkej diskusii jednomyselne zobrali na vedomie.

Ďalej hlavná kontrolórka predložila poslancom správu o kontrolnej činnosti za rok 2022, ktorú taktiež po krátkej diskusii poslanci jednomyselne zobrali na vedomie.

INTERPELÁCIE POSLANCOV

V tomto bode poslanci predniesli rôzne pripomienky občanov, ktorými sa budú zaoberať jednotlivé oddelenia MsÚ. Týkali sa napríklad:

- príchodu pre chodcov na Ul. Janka Kráľa,
- opätovného zriadenia ihriska na sídlisku Juh,
- parkovania áut pri rodinných domoch,
- ihriska pri ZŠ na ul. Lipová,

- nízkeho úväzku na referáte sociálnych služieb,
- skládky odpadov a pod.

V závere rokovania poslanci schválili termíny rozborov hospodárenia za rok 2022 v organizáciách mesta, a to v Domove vďaky, v základnej škole a v základnej umeleckej škole, ako aj zloženie komisií pre tieto rozborov.

ZASADNUTIE KONANÉ 23.2.2023

Uznesením Mestského zastupiteľstva v Rajci č. 12/2023 zo dňa 9. 2. 2023 bola schválená komisia pre výberové konanie na obsadenie pracovného miesta: riaditeľ/riaditeľka Domova vďaky v Rajci. Za predsedníčku tejto komisie bola zvolená Ing. Zuzana Žideková.

Následne si komisia stanovila termín výberového konania na deň 23. 2. 2023.

Uchádzači Mgr. Bohdan Jonek a Mgr. Edita Ondříková boli pozvaní v abecednom poradí. Výberová komisia na svojom zasadnutí odporučila primátorovi mesta navrhnuť

mestskému zastupiteľstvu vymenovať do funkcie riaditeľa Domova vďaky Mgr. Bohdana Joneka. Poslanci tento návrh schválili.

Alena Uríková,
ved. odd. organizačno-administratívneho MsÚ Rajec
Snímka: archív MsÚ

JEDNOTA DŮCHODCOV SA ZABÁVALA

Ani sme sa nenazdali, prešiel rok a my sme sa mohli opäť zabaviť. Fašiangy sú obdobím, kedy sa môžeme stretnúť, zaspomínať si na fašiangy, aké sme prežili v mladosti. Je to však aj čas, kedy sa spoločne stretieme, zabavíme a zatancujeme si. O hudobný sprievod sa postaral pán Siládi, ktorý vie, aká melódia nás rozťancuje. K fašiangovej atmosfére prispeli aj masky, ktoré k tomu neodmysliteľne patria. Nechýbalo ani dobré občerstvenie, ktoré nám pripravili v penzióne Dubová a ku kavičke, samozrejme, šišky.

Pravidelné stretnutia našim dôchodcom spríjemňujú dlhé chvíle, vyplnia voľný čas a povzbudia ducha. Veríme, že aj tieto spoločne strávené chvíle k tomu prispeli a už sa tešíme na ďalšie stretnutia.

Rozália Mikolková,
Jednota dôchodcov Rajec
Snímka: Pavol Rýpal

INFORMÁCIE Z CENZUÁLU

Prvé zasadnutie výboru sa konalo 25. januára 2023 aj za účasti zástupcu DR so schváleným programom. Po privítaní predsedom nasledoval hlavný bod, a to kontrola plnenia úloh za celý uplynulý rok.

Členovia boli prehľadným spôsobom informovaní o splnení jednotlivých uznesení z výboru ako aj o úlohách, ktoré prechádzajú plynule na tento rok. K jednotlivým úlohám nasledovala diskusia členov k ich plneniu. V bode rôzne sme hlavnú pozornosť venovali cenám palivového dreva pre našich členov. V uznesení výboru č.1/2023 sme schválili cenník palivového dreva, ktorý sa môže priebežne meniť podľa aktuálnej situácie na trhu s drevom. Aktuálny cenník je k dispozícii vyvesený na informačnej tabuli na budove Cenzuálu.

Ďalšie zasadnutie výboru, ktorého sa zúčastnil aj predseda DR, sa konalo 15. februára. Predseda in-

formoval výbor o hlavných cieľoch nášho spoločenstva na tento rok, ako aj o návrhu plánu investícií, kde plánujeme dokončiť započatú úpravu dvora za budovou, doriešiť parkovanie nákladného auta Volvo, ako aj ďalšie, ktoré sa vyskytnú v priebehu roka.

Bola prijatá úloha predložiť na budúce zasadnutie výboru návrh plánu pre rok 2023, aby ho mohol prerokovať a odporučiť valnému zhromaždeniu na schválenie. Čo sa týka účtovnej uzávierky za minulý rok, v súčasnosti prebiehajú práce, aby sme mohli do konca mesiaca marec urobiť daňové priznanie a uhradiť vypočítanú daň z príjmu. Už teraz však môžeme predbežne konštatovať úspešné splnenie plánovaných úloh, čo predpokladá, že aj za rok 2022 budú vyplatené dividendy našim členom. Tiež bola podaná informácia o zapisovaní záujemcov o palivové drevo. Ďalšie zasadnutie výboru je plánované na 29. marca 2023.

Za výbor:
Ing. Karol Dobeš,
člen výboru

MSP: TRESTNÁ ZODPOVEDNOSŤ MLÁDEŽE

So slovom „kriminalita“, pochádzajúcim z latinského slova crime – zločin sa stretávame v titulkoch mediálnych správ, na sociálnych sieťach, v analýzach expertov, v postrehoch komentátorov, vo vyjadreniach politikov, ale neraz aj v každodennom živote pri osobných negatívnych skúsenostiach.

Ide o spoločenský jav, amorálne a protispoločenské konanie, v dôsledku ktorého dochádza k páchaniu trestnej činnosti v určitej oblasti za určité obdobie. Následkom toho dochádza k ohrozovaniu základných práv a slobôd jednotlivca, vyvolávaniu atmosféry strachu, nedôvery a neistoty v celej spoločnosti.

Výrazným problémom dnešnej spoločnosti je aj kriminalita mládeže. Stáva sa negatívnym sociálno-patologickým javom, ktorý sa dotýka nielen tých občanov, ktorí sú pre páchanie trestných činov mladistvými priamo ohrození na svojich právach, ale aj celej spoločnosti. Mladí ľudia sa často dostávajú do rozličných vnútorných a vonkajších konfliktov, stresových či krízových situácií. Mnohé z nich vzhľadom na svoj vek, telesný a psychický vývoj, neukončený morálny vývoj alebo sociálnu nezrelosť nedokážu vyriešiť správne. V rozpore so spoločenským záujmom sa potom mladí úmyselne alebo z nebanlivosti dopúšťajú páchania protispoločenských činov v školách, na uliciach alebo vo verejných dopravných prostriedkoch.

Zo štatistík kriminality Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyplýva, že mladiství páchatelia počas roka 2022 na území Slovenskej republiky spáchali celkom 2418 trestných činov. Z uvedenej počtu mladiství páchatelia spáchali 244 trestných činov násilnej povahy (3 prípady vraždy, 56 prípadov lúpežného prepadnutia, 347 prípadov ublíženia na zdraví), 347 trestných činov mravnostnej povahy (7 prípadov znásilnenia, 200 prípadov pohlavného zneužívania), 1531 trestných činov majetkovej povahy (295 prípadov krádeží vlámaním, 853 prípadov ostatných krádeží) a 231 trestných činov ostatnej kriminality (113 prípadov výtržníctva a 81 prípadov zneužívania omamných a psychotropných látok).

Súčasnú vlnu kriminality mládeže je teda možné považovať za

obrovský problém a jeho riešenie je dnes veľmi aktuálne. Je zrejmé, že spoločnosť kriminalitu nedokáže úplne eliminovať, ale je potrebné ju čo najviac minimalizovať. Výrazným faktorom pri predchádzaní kriminality, kriminalite mládeže je prevencia.

S cieľom zapojiť sa do preventívnych aktivít zameraných na minimalizáciu trestnej činnosti mladistvých, mesto Rajec a Mestská polícia v Rajci, v spolupráci s oddelením prevencie kriminality Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Žiline, uskutočnili v dňoch 21. a 22. februára v čase od 9.00 do 10.30 hod. prednášku s názvom „Trestná zodpovednosť mládeže“.

Preventívnej aktivity sa zúčast-

nili žiaci 8. - 9. ročníka Katolíckej spojenej školy a žiaci Základnej školy na Lipovej ulici v Rajci. Obsahom uvedenej preventívnej aktivity bola prednáška lektora Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Žiline a následná diskusia s účastníkmi prednášky.

Mesto Rajec a mestská polícia sa pokúsili uskutočnenou preventívnou aktivitou všetkým zúčastneným priblížiť problematiku trestnej zodpovednosti, vyvolať diskusiu na danú tému, napomôcť k správnejmu rozhodovaniu počas krízových situácií a prispieť k riešeniu problému kriminality mládeže v našej spoločnosti.

Mgr. Adrian Begán,
náčelník MsP Rajec
Snímka: archív MsP

Alchýmia triedenia kom

V spolupráci mesta Rajec a Združenia obcí Rajecká dolina sa od roku 2006 separuje komunálny odpad aj v našom meste. Niektorí obyvatelia triedia odpad od prvých dní, iní stále nevedia, ako majú triediť a do ktorej nádoby patrí konkrétny druh odpadu.

Kovy

Kovové obaly umiestňujeme v rámci kombinovaného zberu spolu s plastami a nápojovými kartónmi do žltých zberných nádob.

V našom meste sa kovové obaly zberajú aj do hnedých zberných nádob.

Patrí sem

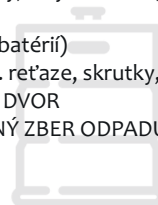

- **kovové obaly označené symbolmi:** FE (40 – oceľ), ALU (41 – hliník)
- **nemagnetické kovy (hliníkové):**
 - **tenkostenný hliník** (obaly z čokolád, hliníkové viečka od kompótov, jogurtov a iných mliečnych výrobkov, tenké hliníkové obaly od paštét, ...)
 - **alobal** (použitý na balenie alebo z varenia/pečenia, ale bez zvyškov jedla)
- **magnetické kovy (železné):**
 - **konzervy** bez zvyškov jedla – prípadný olej preliať cez sitko do plastovej fľaše a odniesť na ZBERNÉ MIESTO – viď sekcia „Jedlé oleje a tuky“ – masťnú konzervu vytrieť papierom a ten hodiť do ZMESOVÉHO ODPADU)
 - **kovové obaly** (od jedla, drogerie, kozmetiky, sprejov, ...), **kovové súdky**
 - **kovové uzávery, uzávery od kompótov**
- **plechovky (hliníkové aj železné) bez označenia symbolom zálohovania (♻️) alebo so znehodnoteným alebo poškodeným obalom alebo jeho časťou (prázdne, s dôrazom na minimalizáciu objemu stlačené)** (pre viac info viď sekcia „Zálohovanie fliaš a plechoviek od nápojov“)
- **mäkké kovové vrecúška** (napr. z kávy, niektorých druhov oblátok, ...)
- **obaly s prevládajúcou zložkou kovu** (napr. vyprázdnené kovové tuby od zubnej pasty, krémov a liečiv) – hoci je pri týchto materiáloch recyklovateľnosť stále problematická, technológie sa stále zdokonaľujú a budú tak, dúfajme, tieto nedostatky čoskoro dobiehať (stále je lepšie uprednostňovať obaly z jednodruhových materiálov)
- PLUS pozri sekcie PLASTY a NÁPOJOVÉ KARTÓNY

Nepatrí sem

- **plechovky od nápojov označené symbolom zálohovania (♻️) (prázdne, nestlačené)** -> vrátenie na **ODBERNÉ MIESTO** (viď sekcia „Zálohovanie fliaš a plechoviek od nápojov“) -> **v prípade poškodenia obalu do zbernej nádoby na TRIEDENÝ ZBER ODPADU* (stlačené)**
- **kovové obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok** (autolaky, laky na drevo, motorové oleje, riedidlá atď.) -> ZBERNÝ DVOR
- **akumulátory, batérie** -> MIESTA SPÄTNÉHO ZBERU (predajne batérií)
- **drobný i nadrozmerový kovový odpad – tzv. kovový šrot** (napr. reťaze, skrutky, kľúče, hrnce, kovové skrinky, žalúzie, poličky z kovu atď.) -> ZBERNÝ DVOR
- **sklo, papier, bioodpad, ...** -> PRÍSLUŠNÁ NÁDOBA NA TRIEDENÝ ZBER ODPADU alebo ZBERNÝ DVOR
- PLUS pozri sekcie PLASTY a NÁPOJOVÉ KARTÓNY

komunálneho odpadu – kovy

V šiestom pokračovaní seriálu o triedení komunálneho odpadu sa dozvieme, ako správne triediť odpady z kovov.

Viac info a tipy

- *od 1.1.2022 je na Slovensku zavedené zálohovanie plechoviek od nápojov (nestlačených), preto je žiadúce minimalizovať ich umiestňovanie do triedeného zberu – viď sekcia „Zálohovanie fliaš a plechoviek od nápojov“ – pokiaľ však nemáte za žiadnych okolností možnosť plechovku vrátiť na odberné miesto, z hľadiska recyklácie je stále v poriadku ju umiestniť do zbernej nádoby na triedený odpad (stlačenú)
- všetky kovy vrátane hliníka môžeme odovzdať aj na ZBERNÝ DVOR
- uprednostňovať iné kovy pred hliníkom – jeho ťažba a spracovanie sú ekologicky veľmi zaťažujúce
- hliník je vo všeobecnosti výborne recyklovateľný (napr. plechovky), avšak v procese recyklácie sú problematické jeho tenkostenné varianty
- väčšina kovov je recyklovateľných prakticky donekonečna
- triedením sa dá šetriť - občan platí len za odvoz zmesového odpadu, odvoz triedeného odpadu je pre občanov bezplatný – financujú ho výrobcovia a dovozcovia obalov a neobalových výrobkov
- PLUS pozri sekcie PLASTY a NÁPOJOVÉ KARTÓNY

**Kovy sa dajú recyklovať donekonečna
a podobne ako sklo, ani pri opakovanej recyklácii
ne strácajú svoje pôvodné vlastnosti.**

**Recykláciou cca 650 - 700 hliníkových plechoviek
sa dá vyrobiť kostra nového bicykla.**

**Pri recyklácii hliníka sa ušetrí až 95 % energie
v porovnaní s jeho výrobou z bauxitu.**

ZŠ Lipová: LYŽIARSKY VÝCVIK

V dňoch 16. až 20. januára sa 42 našich deviatakov zúčastnilo lyžiarskeho výcviku na Donovaloch. Snehové podmienky boli celý týždeň perfektné. Po dlhom čase sme si užili zimnú krajinu ako z rozprávky. Ubytovanie a strava v penzióne Zornička nesklamali. Raňajky a večere boli formou bufetových stolov, takže každý sa mohol do sýtosti najesť.

Dopoludnia a popoludní sme čas trávil na lyžiarskom svahu. Dobrí lyžiari sa zdokonaľovali pod vedením pani učiteľky Janky Veselej a Ivky Albertovej. Začiatovníkov učila lyžovať pani učiteľka Peťa Martinková. V stredu sme sa všetci odviezli kabínkovou lanovkou na vrch Novej hole, kde však kvôli hmle nebolo vidieť takmer nič. Pokračovali sme vychádzkou do centra Donová, ktorá nám poslúžila na nákup suvenírov a doplnenie zásob (hlavne sladkostí). Vždy po večeri sme si vyhodnotili celý deň a oboznámili sme sa s tým, čo nás čaká najbližšie. Biliard, kalčeto, ping-pong, spoločenské hry aj spev a hru na gitare ukončila večierka.

Vďaka veľkej snahe, vytrvalosti a usilovnosti sa naučili lyžovať všetky deti. Pre nás učiteľov bolo najväčšou odmenou vidieť, ako si deti užívajú lyžovačku. Veríme, že sa tomuto športu budú venovať aj v budúcnosti. Sme radi, že sme sa domov vrátili plní nových zážitkov, kamarátstiev... a hlavne bez úrazu.

Mgr. Petra Martinková,
ZŠ Lipová

Snímka: archív školy

ZUŠ: FRIVALDSKÉHO PRÍRODOVEDNÁ ILUSTRÁCIA

Máme za sebou prvý ročník celoslovenskej výtvarnej súťaže Frivaldského prírodovedná ilustrácia. Súťaž organizujeme v spolupráci s mestom Rajec.

Spoločný koncert žiakov a pedagógov

Ako sme už v predchádzajúcom čísle spomínali, je pomenovaná na počesť rajeckého rodáka Jána Frivaldského, významného prírodovedca európskeho formátu. Aktuálny ročník dopadol viac ako úspešne.

Do školy nám prišlo viac ako 2240 prác z viac ako 110 škôl. Nie je to však iba o počte. Práce, ktoré mala odborná porota možnosť hodnotiť, sa vyznačovali vysokou úrovňou kvality a výtvarného podania. Z tohto (potešiteľného) dôvodu bolo niekedy udeľovanie ocenení viac ako náročné. Potvrdil sa nám predpoklad, s ktorým sme pri organizovaní súťaže ráтали – na Slovensku je veľké množstvo výtvarne nadaných detí. Nás mimoriadne teší, že medzi toľkými dielami sa nestratili ani výtvary našich žiakov. V kategórii žiakov do 7 rokov získala v zoologickej ilustrácii 1. mesto Nelka Zadňančinová, v kategórii 8 – 11 rokov získala v botanickej ilustrácii 2. miesto Nina Tabačková a rovnako

v botanickej ilustrácii uspeli aj na 3. mieste Mária Šáleková (kategória 12 – 15 r.) a Margaréta Macková (kategória nad 16 rokov). Oceneným žiakom srdečne gratulujeme a už sa spoločne tešíme na ďalší ročník FPI. Výstavu víťazných diel si obyvatelia a návštevníci Rajca mohli pozrieť v priestoroch mestskej radnice do konca februára.

A nedarilo sa nám len vo výtvarných aktivitách. Hudobný odbor pripravil veľmi príťažlivý spoločný koncert žiakov a pedagógov našej ZUŠ. Predstavili sa speváci, akordeonisti, violončelistky, gitaristi, trúbka, tuba, bicie a skupina POLLUX. A o tom, že bol koncert úspešný, o tom svedčí dlhotrvajúci potlesk na záver podujatia.

Sme radi, že nám zachováte priazeň a už teraz sa tešíme na spoločné stretnutia s vami, milí Rajčania.

PaedDr. Marián Remenius,
riaditeľ ZUŠ Rajec

Snímka: archív školy

KARNEVAL V MŠ MUDROCHOVA

„Do škôlky dnes prišla zábava, aj zajačik uškom zamáva. Do tanca masky volá, ved' on každý tanček zdolá. Prvá sa hlási líška, za ňou prišla malá myška. Nožičky si zadupkali, všetci krásne tancovali.“

Fašiangy sú obdobím roka, kedy by sme mali byť veselší, najúsmevnejší, ale aj najzábavnejší. Počas fašiangov sa zabávame, tancujeme a pripravujeme si masky na karneval.

Aj v našej materskej škole sa 7. februára ozývala hudba a šťastný smiech, kedy k nám zavítala pani Marta Pažická s hudobným koncertom, ktorý nám priblížil návrat k ľudovým tradíciám a regionálnym zvykom, s typickými jedlami počas fašiangov, ako sú klobásy, slaninka, pampúšky. No a aké by to boli fašiangy bez riadnej zábavy? Pani učiteľky si s deťmi vyzdobili triedy, ktoré sa premenili na rozprávkové miestnosti, v ktorých sa stretli kráľi, princezníčky, ježibaba, supermani, klauni, zvieratká a iné rozprávkové bytosti. Bola to

poriadna zábava. Masky tancovali, súťažili, spievali. Deti sa občerstvili sladkosťami, slanými pochútkami a džúsom, o ktoré sa postarali ich mamičky. V závere karnevalu, ako to býva zvykom bola, každá maska odmenená veľkým diplomom a pochvalou. No najväčšou odmenou boli rozžiarené detské

očka, radosť, dobrá nálada a pekný zážitok. Touto cestou ďakujeme všetkým rodičom za prejavené úsilie a spoluprácu pri zabezpečovaní a vytváraní masiek pre svojich najmenších. A čo dodať na záver? Boli masky, veľký bál, bol to super karneval!

Sme radi, že vaše deti skoro ráno veselo utekajú do škôlky, vedia, že ich tu čaká starostlivosť, radosť, láskavý pohľad a pohodlie. Ved' ani nám dospelým sa vždy nedarí robiť všetko dokonale, ale spolu to môžeme zvládnuť lepšie.

Nikdy neporovnávajte vaše deti s ostatnými deťmi. Nedá sa porovnávať slnko s mesiacom. Každý žiari vtedy, keď je jeho čas.

**Soňa Pialová, učiteľka
MŠ Mudrochova
Snímka: archív školy**

AKČNÝ FEBRUÁR V ZÁKLADNEJ ŠKOLE LIPOVÁ

Potešila nás výrazná zmena počasia. Ten krásny zimný čas sme si užili v plnej kráse. Ďakujeme Technickým službám mesta Rajec za tú krásnu kopy snehu navršenú na námestí, ktorá nám umožnila vybláznit sa na sánkach, klzákoch, zadkoch... Zima v plnej paráde.

Okrem týchto veselých aktivít si deviatci zalyžovali na Donovaloch, tretiaci si pripravili valentínsku súťaž vo výrobe valentínok - za tie najkrajšie zahlasovali kamaráti z ostatných tried a boli, samozrejme, aj ocenené. Tretiaci sa zúčastnili zážitkového čítania v rajeckej mestskej knižnici. Pani Marcinová školákom porozprávala o vzniku ľudových rozprávok, o postavách, ktoré sa nájdu iba v rozprávkach. Deti si vytvárali svoje samostatné príbehy s krásnymi ilustráciami a potom vytvorili spoločnú treťiacku rozprávku. A to ešte stihli postaviť aj roztomilú snehuliacku rodinu.

V škole prebehli školské kolá Hviezdoslavovho Kubína. Školáci sa zúčastnili okresného kola dejepisnej a biologickej olympiády a tiež krajského kola olympiády v anglickom jazyku. Pekné výsledky sme dosiahli v dejepisnej olympiáde: v kategórii F (6. ročník) získal 4.

miesto Hugo Adamec VI.C, v kategórii D (8. ročník) získal Jakub Kuric VIII.B 6. miesto a Dominik Macák VIII.A 10. miesto. V kategórii C (9. ročník) 11. miesto obsadil Adam Kadurík IX.C.

Perfektným šachovým výkonom sa môže pochváliť 4-členné družstvo v zložení Timea Haásová, Alex Vereš, Nina Haásová, Timur Haás a Lukáš Singer (striedali sa na štvrté šachovnici). Na majstrovstvách Slovenska 4-členných družstiev v rapid šachu získali 3. miesto.

Medzitým sa naplno rozbehol aj fašiangový čas. Ples rodičov privítal viac ako 120 ľudí, ktorí sa prišli zabaviť so skupinou AZ Music. Vynikajúce jedlo v podaní BonA-ppeetit Kónská bolo čerešničkou na torte a viac ako 90 tombolových cien bolo zárukou vynikajúcej nálady, ktorá neustávala ešte ani o 3.30 v nedeľu ráno. Aj školáci sa výborne zabavili na karnevale. Rodičia pre nich pripravili veľa milých

prekvapení a nálada bola viac než výborná. Zabávali sa malí i veľkí. Zabávali sa všetci.

Za všetkým hľadaj človeka. Upravme to - za všetkým dobrým hľadaj dobrého človeka. Nám sa to v tomto mesiaci rozhodne podarilo.

**Mgr. Jana Paulinyová,
ZŠ Lipová
Snímka: archív školy**

PREMIÉRA KRAJSKÉHO KOLA SÚŤAŽE V PREDNESE A SPEVE V GYMNÁZIUMU RAJEC

Gymnázium Rajec v spolupráci s mestom Rajec zorganizovali úspešný 17. ročník krajského kola súťaže v prednese pôvodnej a vlastnej umeleckej tvorby v ruskom jazyku, určenej pre žiakov základných, stredných a vysokých škôl.

„Od tohto školského roka Gymnázium v Rajci poskytuje vzdelávanie v jednom študijnom odbore, a to v slovensko-ruskej bilingválnej sekcii. O to viac nás teší príležitosť organizácie krajského kola súťaže Ruské slovo,“ priblížila riaditeľka gymnázia RNDr. Henrieta Melišová. Súťaž, ktorej cieľom je prehĺbiť záujem žiakov o ruský jazyk a ruskú kultúru, rozvíjať estetické čítanie, komunikačné a interpretačné zručnosti žiakov, podnecovať tvorivosť žiakov, propagovať hodnotnú ruskú literatúru, sa koná v piatich kategóriách (1. stupeň ZŠ, 2. stupeň ZŠ, stredné školy, vysoké školy a učiteľia alebo rodičia).

Vo veľkej zasadačke mestského úradu sa stretla stovka hostí, priaznivcov umenia. Táto súťaž už má svoju tradíciu a prebieha po celom Slovensku. „Po meste Rajec budú krajské kolá hostiť mestá Banská Bystrica, Vrbové, Vráble, Prešov, Košice, Michalovce a na záver sa uskutoční celoslovenské kolo v Košiciach 17. februára,“ opisala postupový charakter súťaže celoslovenská zriaďovateľka súťaže Mgr. Natália Dostovalová, CSc. Podujatie otvoril koordinátor žilinského krajského kola Mgr. Tomáš Hmíra. Hostom a sťažiacim sa prihovorili i primátor mesta Rajec Peter Hanus a kultúrna atašé Inna Kuznecová. Témou aktuálneho ročníka je Svet prírody. Odbornú porotu tvorila trojica skúsených pedagógov Mgr. Erika Čahojová z Gymnázia Hlinská v Žiline, Mária Šuhajová zo Spojenej školy v Turčianskych Tepliciach a Mgr. Ladislav Loužecký z hosťujúceho Gymnázia Rajec.

nej školy v Turčianskych Tepliciach a Mgr. Ladislav Loužecký z hosťujúceho Gymnázia Rajec.

Celkovo diváci videli 30 súťažných vystúpení žiakov a učiteľov z rôznych kútov Žilinského kraja (Žilina, Martin, Liptovský Hrádok, Turčianske Teplice, Kysucké Nové Mesto, Námestovo, Rajec a Sučany). O krásny kultúrny zážitok sa okrem súťažných vystúpení postaral aj amatérsky divadelný súbor Gymnázia v Rajci v zložení Lucia Kopincová, Andrea Martinková, Simona Mihalcová, Pavlo Lesko a Jakub Knižka. Bodku za podujatie dali úradujúce majsterky sveta v mažoretkovom športe – žilinský súbor Diana so žiačkou gymnázia Rajec Viktóriou Čelkovou.

Prinášame prehľad víťazov a postupujúcich v jednotlivých kategóriách:

1. KATEGÓRIA – Poézia: 1. miesto: Mária Korčeková (ruskojazyčné prostredie), spev jednotlivci: 1. miesto: Lucia Balážová

2. KATEGÓRIA – Poézia: 1. miesto: Alexandra Šuhajová, próza: 1. miesto: Sofia Koščová, spev jednotlivci: 1. miesto: Martin Gažo, spev kolektív: 1. miesto: skupina šiestakov (Kristína Britvíková, Katarína Janíková, Sofia Koščová, Viktória Peterková, Viktória Potočová, Ján Pražňan, Mária Pražňanová, Jakub Štěpánek, Leonard Seth Uhlárik)

3. KATEGÓRIA – Poézia: 1. miesto: Margaréta Macková, 1. miesto: Anastasiia Pereviazko (ruskojazyčné prostredie), próza: 1. miesto: Ondrej Štrkolec, spev jednotlivci: 1. miesto: Nina Michalíková, spev kolektív: 1. miesto: Michaela Štefaničiaková, Slávka Bucová, Rebeka Romaňáková

CELOSLOVENSKÉ KOLO tejto súťaže sa uskutočnilo 17. februára v Košiciach, naša žiačka IV.A triedy Margaréta Macková skončila na krásnom 2. mieste.

Autor: Mgr. Tomáš Hmíra
Snímka: archív gymnázia

ÚSPEŠNÁ RAJECKÁ DŽUDISTKA

V Martine sa v sobotu 18. februára konalo 2. kolo Turnaja olympijských nádejí v džude pre oblasť Sever, na ktorom sa zúčastnilo 179 pretekárov zo 17 klubov z celého Slovenska.

Za TJ Mladost Žilina získala 3. miesto Rajčanka Lara Žuffová, ktorej je to už druhé víťazstvo v tejto sezóne. Gratulujeme!

–TJM–
Snímka: archív TJM

KŠŠ: LYŽIARI NA DONOVALOCH

Počasié sa umúdrilo – prišla zima. Najviac sa tomu potešili ôsmaci. Nevedeli sa dočkať 13. februára, dňa odchodu na lyžiarsky. Donovaly nás opäť po roku privítali nádherným počasiem a zálahou snehu.

Zo strechy Zorničky – penziónu, ktorý je pevnou súčasťou našich lyžiarskych kurzov už niekoľko rokov, viseli snád' metrové cencúle. Po úvodných pokynoch a chutnom obede sme rýchlo vymenili naše outfity za lyžiarsky výstroj a vyhby na svah. Niektorí sebavedomo ako skúsení lyžiari, iní váhavo, pretože to boli ich prvé kroky v lyžiarkach. Nohy síce trochu boleli, ale nadšenie nás neopúšťalo, malé neúspechy nás neodradili. Pokročili sa zdokonalili, začiatocníci sa naučili lyžovať. Ale lyžiarsky nie je len o lyžovaní...

Výnimočnosť atmosféry nášho lyžiarskeho doplnila skvelá hudba, ba aj tanečné výkony našich študentov, a tak chodbami zneli pokriky ako „žijeme len raz“, no my dodávame: lyžujeme, nie posledný raz...

Náš „lyžiarsky projekt“ v skutočnosti má pomôcť v tom, aby sme budovali nielen zdatných lyžiarov, ale vytvorili skvelý komunitný projekt, zážitok spoločnej podpory zvlášť tých najslabších, a tak pokračovali v budovaní hodnôt, ktoré vyznáva naša škola. Dobrá nálada, odmieta-

nie zraňujúcich slov, vzájomná úcta, a pritom si dopriať aj neformálny prístup, ktorý vytvorí mosty a nie bariéry. Čo povie, potrebuje dnes naša spoločnosť takýto prístup? Sme presvedčení, že náš odkaz z lyžiarskeho zapustí korene do srdca našich milovaných študentov i tých, ktorí si ich rovnako nosia v srdciach. Smiech, ktorý nám miestami i pilil uši, však naznačoval, že výchova sa realizuje iba cez dôveru, ktorej prejavom bol i onen hrdelný prejav... tolerovaný a chápaný, lebo ich mladosť musí byť naplnená dôverou k svetu, do ktorého ich vysielame.

Čo z toho v nich ostane? Máme nádej, že viac ako len „obojsstranný

prívrat lyží“, alebo ľudovo „pluh lyží!“ Ostane v nich nielen vedomie prijatia a lyžiarske zručnosti, ale pocit, že aj vo svete dospelých, vychovávateľov a kňazov nachádzajú spolupracovníkov na ich ceste života. A v nás pedagógoch sa utvrdzuje vedomie, že stále sme zodpovední viac za prostriedky ako za výsledky, tie nám snád' s Božou pomocou raz dopraje čas... No i 13. miesto v hodnotení škôl žilinskej župy z tých 350 škôl v žilinskej župe znamená, že ideme dobrým smerom... Tak carvingovým oblúkom vpred!

KŠŠ Rajec
Snímka: Archív školy

RODINNÉ POPOLUDNIE S MATERSKOU ŠKOLOU OBRANCOV MIERU

Stačí, aby napadla súvislá vrstva snehu, a v okolí sa na každom kopci nájde vyšúchaná plocha, ktorú do úmoru drú deti na sánkach, klzákoch či tanieroch. Preto sme sa rozhodli v našej škôlke Obrancov mieru, zorganizovať spoločnú akciu: rodinnú sánkovačku.

Krásne ufúkaná a usnežená stre-
da patrila nám všetkým, ktorí sa nebojíme nepriaznivého počasia a vieme sa tešiť každej spoločnej chvíli s našimi deťmi. Stretli sme sa pri materskej škole, odkiaľ sme sa spoločne presunuli na Skotňu, kde nás už čakalo zopár nedeč-
kavcov, ktorí nám predpripravili dráhu na parádne spúšťanie. A zá-
bava mohla začať!

Sánkovanie na malom kopci je dobré cvičenie. Vybehnúť svah hore kopcom stačí niekoľkokrát na to, aby sme sa zohriali až unavili. Deti si však užívali sánkovanie bez známok únavy a až rodičia ich

museli ťahať z kopca domov, lebo boli mokré. Počas sánkovania sme si našli čas a chuť na sladké občerstvenie i na spoločné rozhovory, v ktorých sme sa zhodli, že

sme sa zúčastnili ďalšej vydarenej akcie.

Mgr. Miroslava Dubcová, MŠ
Obr. mieru
Snímka: archív školy

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Jubilanti – január 2023

Eleonóra Šefarová – 78 rokov
Miroslav Šefara – 80 rokov

Zosobášili sa v Rajci

Marianna Nováková
a Dušan Simič – 28.1.2023
Ing. Jana Blažeková
a Karol Turanec – 4.2.2023

Narodili sa

Jonatán Boďa – január

Opustili nás

Radoslav Kavac 1980 – 19.1.2023
Ladislav Pekara 1969 – 14.2.2023
Rudolf Vančák 1952 – 15.2.2023
Jana Kordišová 1967 – 16.2.2023

Uverejnené so súhlasom menovaných osôb alebo ich rodinných príslušníkov.

POĎAKOVANIE

Mesto Rajec
ďakuje
**Svadobnej a eventovej agentúre
WDay a ZUŠ Rajec**
za výstavu Frivaldského
prírodovedná ilustrácia 2022

FAŠIANGOVÉ POSEDENIE V DENNOM CENTRE

Naše fašiangové posedenie sa konalo po dvoch rokoch, a to 15. februára. Zúčastnili sa na ňom skoro všetci členovia a zároveň som mala možnosť privítať aj troch nových členov.

Keďže sme sa v januári nestretli popriala som členom do nového roku veľa zdravia, šťastia, lásky, porozumenia a nech sa im splnia všetky želania a predsavzatia, ktoré si do nového roku dali. Pranie všetkého dobrého patrilo aj tým, ktorí oslavovali svoje narodeniny a meniny. Po prípitku a rozpravách medzi členmi, nám už priviezli obed z reštaurácie Dubová, za čo im srdečne ďakujeme. Naši muzikanti nedali na seba dlho čakať a začali hrať v ľudovom tóne. Ďal-

ším bodom programu bolo pocho-
vávanie basy, ktoré nám predviedla skupina muzikantov z Ledníc. S mládeňcami a dievčatami sme sa vytancovali a zaspievali sme si. Keď odišli, naša zábava ešte pokračovala a tí, čo zostali, sa ešte dobre zabavili. Odchádzali sme v dobrej nálade a ďakovali sme, že sa nám to páčilo. To bolo naše fašiangové posedenie.

Za denné centrum
Viera Jandušíková
Snímka: Pavol Rýpal

SPOMIENKA

*Čas plynie ako tichej rieky prúd,
kto Ťa mal rád, nemôže zabudnúť.*

Dňa 19.3.2023 uplynie 10 rokov, čo nás navždy opustil

MIROSLAV FRIŠTÍK Z RAJCA.

S úctou a láskou spomínajú manželka Hanka a sestry Blažena, Božena, brat Ivan, švagriné Helena, Milka, Maja, Jana a švagor Vincent s rodinami.

SPOMIENKA

*Odišla si ticho z nášho života,
ale krásne spomienky a večná láska
v nás stále ostávajú.*

Dňa 18. februára 2023 si pripomenieme 4 roky, čo nás opustila mama, babka, sestra a teta

ANNA KOPEROVÁ, RODENÁ GYÖRÖKOVÁ.

Tí, čo ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.
S láskou spomínáme.

SPOMIENKA

*Do večnosti odišla si spať, zaplakal každý,
kto Ťa mal rád. Odišla si, my zostali sme sami,
vždy budeš žiť v srdciach nás, ktorí sme Ťa milovali.*

Dňa 20. marca 2023 uplynie rok, čo nás opustila

MÁRIA RYBÁRIKOVÁ,

RODENÁ VEREŠOVÁ, Z RAJCA.

S úctou a láskou spomína celá rodina.

SPOMIENKA

Dňa 18. apríla 2023 uplynie
1 rok od úmrtia našej mamy, babky

PAVLÍNY ŽIDEKOVEJ.

S láskou spomínajú deti s rodinami.

MALÍ ŠACHISTI Z RAJCA V ZIME NEZAHÁĽAJÚ A ZBIERAJÚ JEDEN ÚSPECH ZA DRUHÝM!

Fantastické tretie miesto pre ZŠ Lipová z Majstrovstiev SR 4-členných zmiešaných družstiev žiakov základných škôl v zrýchlenom šachu v Bratislave.

Štyri medaily z Novoročného šachového turnaja v Banskej Bystrici. Dve medaily zo 4. turnaja Talent v Liptovskom Mikuláši.

Po dvojiročnej pandemickej prestávke sa v januári rozbehol seriál náborových turnajov Grand Prix mládeže SŠZ (GPX). Deti sa zúčastňujú vyhlásených šachových turnajov a postupne zbierajú body za umiestnenia. V úvode nového roka, 8. januára, sa v Banskej Bystrici konal 27. ročník Novoročného šachového turnaja, na ktorom deti dokázali premeniť svoju účasť na tri medaily. Prvé miesto v kategórii dievčat do 11 rokov obsadila Nina Haásová, druhé miesto v kategórii chlapcov do 8 rokov obsadil Timur Haás a tretie miesto v kategórii chlapcov do 11 rokov obsadil Alex Vereš, všetci traja žiaci ZŠ Lipová. Tento krásny výsledok korunovala Timea Haásová, ktorá v Opene -

turnaji pre starších a skúsenejších šachistov - zvíťazila v kategórii žien aj dievčat do 18 rokov. Na 4. turnaji seriálu Talent GPX v Liptovskom Mikuláši (21. januára) sa darilo Alexovi Verešovi, ktorý vyhral kategóriu chlapcov do 11 rokov. Jeho výborný výkon doplnila Nina Haásová, ktorá sa v kategórii dievčat do 11 rokov umiestnila na druhom mieste. GPX vyvrcholil semifinálovými a finálovými kolami v jednotlivých kategóriách v júni 2023.

15. februára sa v Bratislave konali Majstrovstvá SR 4-členných zmiešaných družstiev žiakov základných škôl v zrýchlenom šachu, na ktorých sa zúčastnilo aj družstvo ZŠ Lipová v zložení 1. Timea Haásová, 2. Alex Vereš, 3. Nina Haásová, 4. Timur Haás a Lukáš Singer (striedali sa na štvrté šachovnici). Majstrovstvá sa konali s podporou MŠVVaŠ SR a komisie Šach na školách SŠZ. Jedným

z hlavných poslaní komisie je, aby sa pozitíva, ktoré šach prináša, stali dostupnými čo možno najväčšiemu počtu detí. Podľa slov hlavného rozhodcu boli tieto MSR najväčším mládežníckym podujatím v rýchlom šachu na Slovensku za posledných pár rokov a je vidieť nárast záujmu o tento druh športu. O to viac nás teší, že v konkurencii 82 družstiev z viac ako 60 škôl z celého Slovenska sa žiakom ZŠ Lipová podarilo obsadiť úžasné tretie miesto!

Vo februári sa rozbehla aj Školská online liga. Je to seriál deviatich online turnajov pre družstvá žiakov základných škôl, ktorý vyvrcholí v júni 2023. V prvom kole, ktoré sa konalo 16. februára a zúčastnilo sa ho 46 škôl, sa tím ZŠ Lipová umiestnil na 4. mieste.

Viac informácií nájdete na www.sachrajec.sk.

ŠK Rajec

Maratón klub Rajec
vás pozýva na 27. ročník
RAJECKÉHO BOROŠOVCA,
ktorý sa uskutoční **18.03.2023.**

Prezentácia sa uskutoční
v Bistro Oáza v Šuji **do 10:45.**

Štart pretekov je **o 11:00.**

Prihlasovanie prebieha na stránke

www.rajECKymaratON.sk

Tešíme sa na vašu účasť!

inzercia

AKCIA -20 % do 31.3.2023

RENOVÁCIA NEMECKOU TECHNOLOGIOU

VÁM PONÚKA ČISTÉ RIEŠENIE PRE VAŠE
STARÉ DVERE, ZÁRUBNE, VSTAVANÉ SKRINE
A KUCHYNSKÉ LINKY.

VŠETKO V ŠIROKEJ ŠKÁLE FARIEB A ŠTRUKTÚR.

Tel. **0907 422 113**

Web: www.renovovanie.szm.sk

inzercia

**DÁM
DO DLHODOBÉHO
PRENÁJMU
2-IZBOVÝ BYT V RAJCI.**

Informácie ne tel. č.:

0904 839 821

SPĽEVANKOVO[®] Koncert

O POVOLANIACH

RAJEC

KULTÚRNY DOM
23.4.2023 (16.00)

PREDPREDAJ OD 1.3.2023: Mestská knižnica Rajec (pondelok až piatok 8.00 - 12.00; 13.00 - 16.00 hod.)

Vstupné: 14.00 €

ÚČINKUJÚ: MIŠKA TROKANOVÁ, RICHARD ČANAKY

Mestské noviny RAJČAN, mesačník, 66. ročník, číslo 3/2023, marec 2023. Sídlo vydavateľa: Mestský úrad Rajec, Námestie SNP 2/2, 015 22 Rajec, IČO 00 321 575. Príspevky a inzercia sa prijímajú do 20. v mesiaci. Adresa redakcie, inzercia: Mestský úrad Rajec - oddelenie kultúry a športu, Námestie SNP 2/2, 015 22 Rajec, tel.: 041/ 507 65 33, e-mail: mesacnik.rajcan@rajec.sk. Grafické spracovanie a tlač: M KREO studio, s.r.o., Murgašova 1298/16, 010 01 Žilina. Redakcia si vyhradzuje právo krátiť príspevky. Uverejnené názory sa nemusia zhodovať so stanoviskom redakcie. Registrované Okresným úradom v Žiline pod číslom OÚ-7/2001. ISSN 1210-1966. EV 2875/09. Náklad 2200 ks. NEPREDAJNÉ.